

STRAATGESPREKKEN TILBURG 2050

Hoe zie jij Tilburg in 2050?
juli 2024

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
In gesprek over de toekomst	5
Negen locaties, 290 mensen	7
Tilburg in 2050 volgens de Tilburger	9
Leeswijzer voor de analyse	9
Wonen	10
Woonomgeving	14
Werken	18
Leren	22
Gezondheid	26
Samen leven	30
Vrije tijd	34
Typisch Tilburg	38
Ten slotte	41
Take-aways	41
Bijlage: ruwe data	43

INLEIDING

Hoe willen we dat Tilburg en de dorpen er in 2050 uitzien? En wat moet er gebeuren om dat te bereiken? De gemeente Tilburg bouwt aan de visie van Tilburg in 2050. In deze visie wordt beschreven hoe de Tilburgse samenleving er in 2050 uitziet, en wat ze nu moeten doen om dat te bereiken.

Om deze omgevingsvisie goed aan te laten sluiten op wat er leeft in de stad zijn er verschillende programmalijnen opgetuigd. Een van de lijnen is om een diverse groep inwoners te betrekken bij de visievorming, om zo de levendigheid van, en betrokkenheid bij de visie te vergroten.

Sociaal ontwerpbureau morgenmakers is bij deze lijn betrokken om deze lijn vorm te geven en uit te voeren. Om een grote diversiteit aan mensen te bereiken gingen we naar ze toe, zo bereikten we ook mensen die we niet als vanzelfsprekend bereiken via een digitale enquête. Met een visueel aantrekkelijke installatie ondersteunden we laagdrempelig inhoudelijke gesprekken over de stad. Door met afbeeldingen te werken was het ook voor mensen met een taalbarrière mogelijk om mee te doen.

We stonden met het straatlab op negen locaties in verschillende delen van Tilburg. De locaties waren zo gekozen dat we het stille midden, jongeren en mensen die om uiteenlopende redenen niet worden bereikt met digitale enquêtes (bijvoorbeeld door laaggeletterdheid, lage betrokkenheid, fysieke of verstandelijke beperking) konden bereiken.

morgenmakers sprak samen met medewerkers van de gemeente Tilburg in juli 2024 met 290 Tilburgers en bezoekers van de stad over hun visie op de toekomst van Tilburg in 2050.

In dit verslag lees je wat we van deze mensen hebben gehoord. Met de diversiteit aan mensen die we gesproken hebben, halen we ook een diversiteit aan visies op. morgenmakers heeft hier niet één enkele rode draad gesponnen van alle reacties, maar heeft juist de veelheid van Tilburgse toekomstvoorstellen weergegeven. We wensen je veel leesplezier!

morgenmakers

in opdracht van Gemeente Tilburg

Lodewijkstraat 11
5652 AC, Eindhoven
morgenmakers.nl

info@morgenmakers.nl
06-81181959 (Tjeu van Bussel)

Foto's: Sem Jordaan

**MORGEN
MAKERS_**

IN GESPREK OVER DE TOEKOMST

Het voorstellen van een toekomst voor Tilburg is uitdagend, zeker als je tijdens je dagelijkse bezigheden op straat wordt aangesproken. Morgenmakers ontwikkelde een methode om het gesprek over toekomstdromen te ondersteunen en te voorkomen dat het gesprek verzandt in het hier en nu.

Bouwblokken

Om dit droomgesprek te faciliteren zijn de 'bouwblokken van de toekomst' vormgegeven: acht kubussen over verschillende onderwerpen die een visueel doorkijkje geven naar een mogelijke toekomst van Tilburg. Elke kubus had zes verschillende afbeeldingen met een scenario over de toekomst. Deze afbeeldingen zijn met Artificial Intelligence (AI) gegenereerd.

In het gesprek konden mensen reageren op verschillende beelden en zo hun toekomstdroom vormen. De afbeeldingen lieten ruimte voor interpretatie en elementen kunnen als inspiratie dienen voor iemands eigen droom ('dit wil ik niet echt', 'dit wil ik wel', of 'ik vind juist dat...'). Samen met de bewoner werd er met de bouwblokken een toekomstbeeld samengesteld.

Iedereen praat mee

Niet iedereen kan of wil uitgebreid over dit onderwerp praten. Met deze methode konden bewoners zelf bepalen hoe uitgebreid ze mee praatten over de toekomst: van een korte kreet over één onderwerp tot een gesprek waarin alle onderwerpen aan bod kwamen.

De installatie rondom de 'bouwblokken van de toekomst' werd kleurrijk, aantrekkelijk en uitnodigend vormgegeven. Zo viel deze op en maakten we voorbijgangers nieuwsgierig. De installatie is gebouwd rond een bakfiets waarmee we door Tilburg trekken. De 'bouwblokken van de toekomst' waren in XXL variant en in een handzamer formaat uitgevoerd. Daarnaast kondigden verschillende borden en blokken aan waar we mee bezig waren: 'Maak de toekomst van Tilburg!' Ambtenaren en raadsleden trokken samen met morgenmakers door de stad met deze installatie.

Een kort gesprek

Om het gesprek te starten kon de interviewer, met een grote kubus onder haar/zijn arm, een voorbijganger aanspreken. Mensen konden snel reageren op een kubus die is meegenomen door een interviewer. Bijvoorbeeld: welke kant van deze kubus spreekt jou het meest aan voor de toekomst van recreatie in Tilburg? Hun antwoord was een aanleiding om door te vragen.

Verdiepend gesprek

Als mensen wat meer tijd hadden praatten we verder. Waarom vind je dit belangrijk? Hoe is dat nu? En wat zou je graag anders zien? Welke thema's vind jij verder nog belangrijk voor de toekomst? We maakten een stapel kubussen die de onderwerpen vertegenwoordigen die zij belangrijk vonden. Wanneer de kubusopstelling klaar was, reflecteerde de bewoner samen met de interviewer op het geheel. We maakten een foto van de opstelling.

Visueel geheel

Met deze foto's creëerden we een visueel logboek van alle toekomstvisies: iedere bewoner droeg een stukje bij aan dit logboek. Zo lieten we zien dat we deze visie samen aan het vormen zijn.

Besterdplein

Warandebos

Piushaven

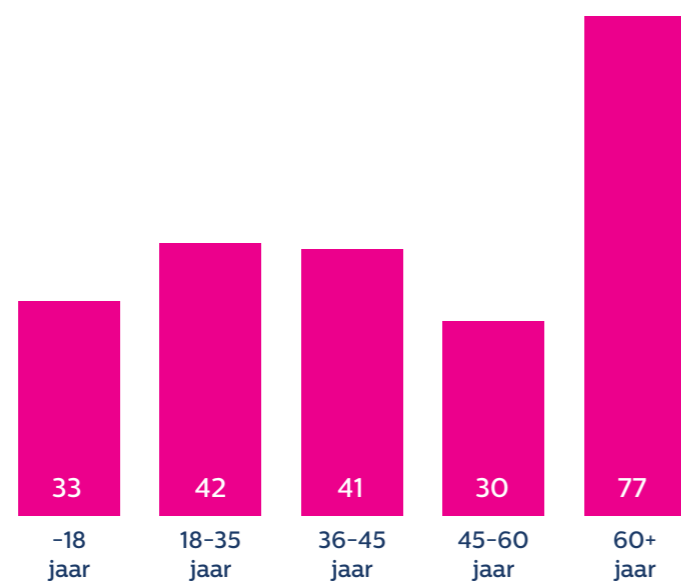

Stappegoor

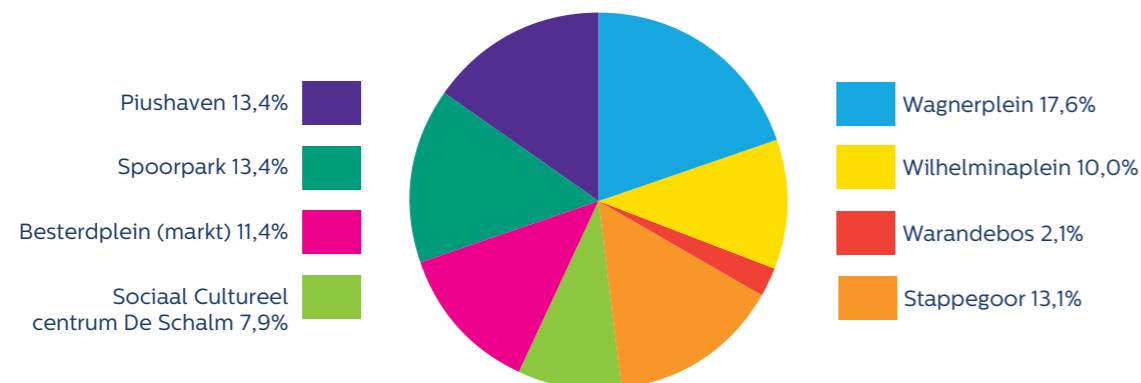

Wilhelminapark

Verdeling leeftijden van gesproken mensen

Verdeling aantal mensen gesproken per locatie

NEGEN LOCATIES, 290 MENSEN

Op negen locaties in verschillende stadsdelen en omliggende dorpen zijn we het gesprek aangegaan. Deze locaties zijn gekozen voor een goede spreiding door Tilburg en omliggende dorpen, zo nu en dan aansluitend bij een evenement zoals een markt.

- 10 juli Noord: **Wagnerplein**
In het Von Weberpark, een toegang naar het Wagnerplein, hebben we op woensdagochtend 51 mensen gesproken.
- 10 juli Oud-Noord: **Wilhelminaplein**
Recht tegenover de draaimolen, bij de eendjesvijver hebben we op een wisselvallige woensdagmiddag 29 mensen gesproken.
- 13 juli Reeshof: **Station Reeshof**
Waar we aanvankelijk van plan waren om in het Reeshofpark te gaan staan, hebben we in verband met het weer voor een plekje bij het Station Reeshof gekozen en daar 32 mensen gesproken.
- 13 juli West: **Warandebos**
Deze middag was het regenachtig, en in verband met het slechte weer waren er weinig mensen op de been. We hebben hier 6 mensen gesproken.
- 15 juli Zuid: **Stappegoor**
Op het Olympiaplein voor sporthal T-Kwadraat hebben we op deze zonnige maandagmiddag 38 mensen gesproken.
- 16 juli Berkel-Enschot: **Sociaal Cultureel centrum De Schalm**
Bij de ingang van de Bibliotheek en De Schalm in Berkel Enschoot hebben we op dinsdagochtend 23 mensen gesproken.
- 17 juli Oud-Noord: **Besterdplein (markt)**
Tijdens de markt en gedurende de opbouw van de Tilburgse Kermis hebben we op het Besterdplein 33 mensen gesproken.
- 19 juli Oud-Zuid: **Spoorpark**
Een zonnige vrijdagochtend in het Spoorpark waar we met 39 mensen gesproken hebben.
- 19 juli Oud-Zuid: **Piushaven**
In de schaduw van een boom bij de Piushaven spraken we het vrijmibo publiek, hier hebben we 39 mensen gesproken.

Veel van de mensen die we gesproken hebben (38%) zijn 60+. Dit heeft twee mogelijke verklaringen. Ten eerste hebben we voornamelijk doordeweeks overdag de gesprekken gevoerd, momenten dat werkenden niet vaak op straat zijn. Een andere mogelijke verklaring is dat bewoners van 60+ vaker de tijd hebben om even stil te staan voor een praatje.

TILBURG IN 2050 VOLGENS DE TILBURGER

Leeswijzer voor de analyse

Wat hebben de mensen met wie gesproken is voor voorstelling van Tilburg in 2050? In de rest van dit verslag wordt ingegaan op wat de mensen op straat over de 8 thema's hebben gezegd. Er is een toelichting van veelgehoorde dromen en voorspellingen per thema verrijkt met quotes uit de interviews. Bij de introductie tekstjes van de thema's zie je een opbouw: (1) welke vragen zijn er gesteld, (2) wat hebben we gehoord en wat valt op.

In het verslag wordt een onderscheid gemaakt tussen dromen en voorspellingen. Dromen zijn wensen over hoe de bewoner zou willen dat Tilburg er in 2050 uitziet. Een voorspelling is een projectie: als de huidige koers zich voortzet naar 2050 dan ziet de stad er zo uit. In sommige thema's is dit verschil heel erg duidelijk, in andere thema's blijkt het voor bewoners makkelijker om te voorspellen dan te dromen.

De quotes in het verslag hebben allemaal een getal, deze verwijst naar het gesprek nummer in de ruwe data. Hiermee kan het gesprek worden teruggezocht, en de context waarin de opmerking is gemaakt geïdentificeerd worden. Soms zijn in een gesprek meerdere mensen gesproken, het totaal aantal mensen dat is gesproken is 290, in 209 gesprekken.

In dit verslag wordt geen verschil gemaakt tussen opmerkingen die op de verschillende locaties gemaakt zijn, omdat de passanten die daar gesproken zijn niet altijd woonachtig waren op de plek waar we ze ontmoetten. De omgeving van het gesprek heeft wel invloed op de verhalen van de bewoners: bij de haven gaat het vaker over recreatief water, en in Berkel Enschtot wordt meer gesproken over de verhouding tussen dorp en stad. Deze invloeden zitten verweven in de analyse en worden niet apart benoemd.

WONEN

“in de toekomst wil ik
vrij klein wonen”

“hoogbouw is
waarschijnlijk nodig”

“collectief wonen
lijkt ons mooi”

“met een eigen stukje
groen - maar ook met openbaar
groen dichtbij”

Hoe ziet jouw woning eruit in 2050? Woon je alleen, met een partner of gezin, of in een andere (collectieve) woonvorm? Wonen is het onderwerp waarover de mensen in Tilburg de meeste indrukken hebben gedeeld (125 van de 209 gesprekken), en het over het algemeen makkelijk vonden om zich een mening te vormen.

Het valt op dat er een erg groot verschil is tussen hoe Tilburgers nadenken over hun eigen woning, en over wonen in het algemeen. Dit verschil wordt hieronder toegelicht. Er wordt meer gepraat over de fysieke vorm en ligging van de woning, dan over de samenstelling waarin men woont. Vooral in de vorm en ligging van woningen is er een duidelijk onderscheid tussen dromen en voorspellingen.

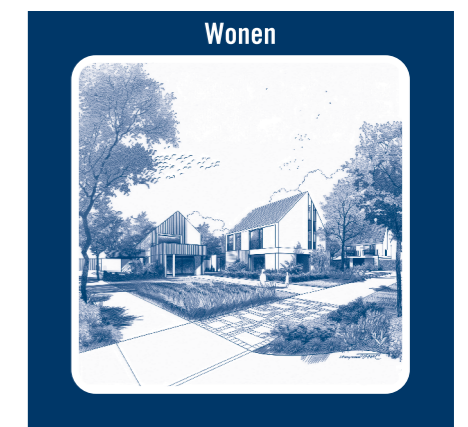
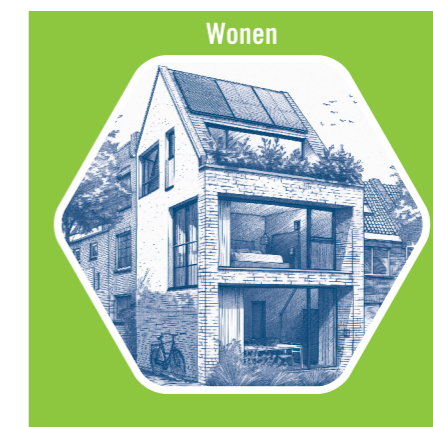
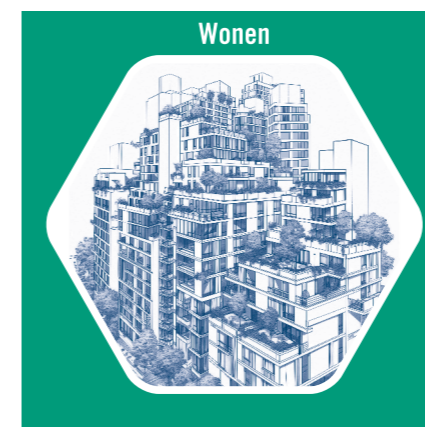
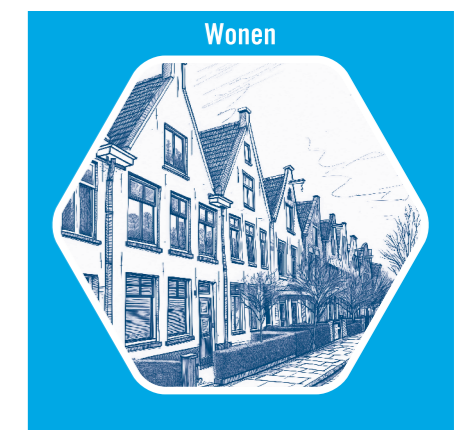
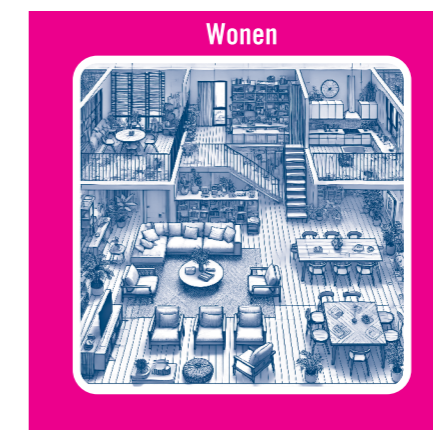
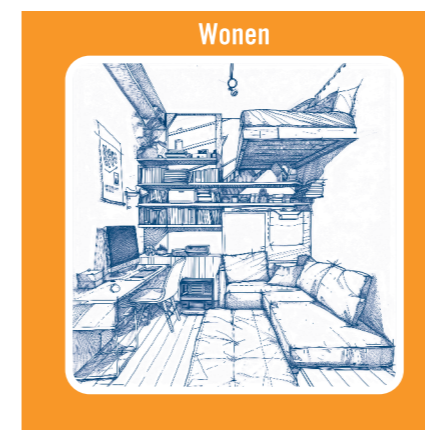
Wat is ‘fijn wonen’ voor jou, wat is er belangrijk voor jouw huis?

Het valt op dat bijna alle Tilburgers voorspellen dat hoogbouw noodzakelijk is voor het huisvesten van mensen in de toekomst. Nagenoeg niemand geeft echter aan dat ze zelf (vrijwillig) in hoogbouw gaan wonen. De meeste mensen dromen voor zichzelf van een grondgebonden woning met een eigen tuin in een groene omgeving.

Bij de gedachte aan hoogbouw benadrukken veel mensen wel dat het belangrijk is om veel aandacht te besteden aan het uiterlijk van deze woontorens.

- 64: “hoogbouw is waarschijnlijk nodig voor het huizen van mensen en zodat er genoeg woonruimtes zijn, maar zelf woon ik liever toch in een losstaand huis.”

Deze AI gegenereerde beelden werden gebruikt als gespreksstarter bij dit thema.

Een 'fijne woning' is voor de meerderheid van de deelnemers een grondgebonden woning in de buurt van groen, en het liefste ook met een eigen tuin.

- 160: "ik wil graag in een eigen huis wonen, met een eigen stukje groen - maar ook met openbaar groen dichtbij."

Een ander belang dat vaak benadrukt wordt is de toegankelijkheid van woningen. Enerzijds gaat dit dan over de betaalbaarheid van woningen, zowel voor starters als voor senioren. Anderzijds gaat dit over toegankelijkheid voor mindervaliden / senioren die baat hebben bij een gelijkvloerse woning.

- 105: "betaalbaar wonen vind ik heel belangrijk. Dat kan betekenen dat we slimmer moeten wonen: minder eigen vierkante meters, maar misschien wel gedeelde ruimtes. Die sociale samenhang, mix van doelgroepen, voor elkaar zorgen: dat spreekt me wel aan. Dat kan hoogbouwachtig maar ook kleinschalig in hofjes, met vrienden."

In wat voor samenstelling woon je in 2050?

Veel mensen, en met name ouderen, zien het belang van omkijken naar elkaar, een goede buur hebben. De sociale omgeving wordt als belangrijk gezien - zeker door de ouderen.

- 70: "In de toekomst wil ik vrij klein wonen. Een plek waar je een eigen ruimte of huisje hebt, maar wel met gedeelde / gezamenlijke ruimtes. Niet een verzorgingshuis, maar een soort collectieve woonvorm."

Over de samenstelling van huisgenoten geeft het gros van de Tilburgers aan om met hun gezin / partner samen te wonen. Veel mensen geven aan dat ze wel graag anderen (buren) nabij hebben, een enkeling geeft aan graag in een woongemeenschap te wonen. De voorkeur gaat uit naar gebouwen en buurten waarin verschillende leeftijdsgroepen door elkaar leven.

- 76: "Ik denk dat iedereen uiteindelijk zijn eigen plek wil."
- 24: "Samen wonen is belangrijk, dat dwingt tot interactie en samenzijn en empathie. Mijn wensbeeld voor de toekomst is een gemixte woonsituatie, een commune met oud en jong en verschillende nationaliteiten samen."

In de opvattingen over het delen van voorzieningen is (wellicht logischerwijs) een duidelijk patroon te herkennen: hoe intiemer de voorziening, hoe minder mensen bereid zijn om deze te delen. Het delen van een (moes)tuin is populairder dan het delen van bijvoorbeeld een keuken. Redenen om voorzieningen te delen zijn het versterken van gemeenschapsgevoel en het duurzaam en effectief gebruik van beschikbare ruimte.

- 108: "collectief wonen lijkt ons mooi: in ruimtes, maar vooral in gemeenschap: omzien naar elkaar, samen zijn, samen delen, samen duurzaam (deelauto's), maar niets verplicht."
- 171: "In een vrijstaand huis omringd door groen waar je een zwembad in je tuin kunt zetten."

WOONOMGEVING

“in een wijk in Tilburg”

“parken om de hoogbouw af te wisselen”

“alle voorzieningen op loopafstand”

“ruimte voor ontmoeting tussen volwassenen”

Naast wonen is woonomgeving door de Tilburgers een veel gekozen onderwerp om over te praten (98 van de 209 gesprekken). Fijn wonen is ook deels afhankelijk van je woonomgeving. Waar staat jouw woning in 2050? En welke voorzieningen zijn dan belangrijk om dichtbij te hebben? Daarnaast zijn we benieuwd hoe de Tilburgers zich in de toekomst zullen verplaatsen.

Over het algemeen praten de Tilburgers makkelijk over wat ze belangrijk vinden in hun woonomgeving. De meesten geven aan groen erg belangrijk te vinden en het liefst in een woonwijk buiten het centrum van de stad te wonen. Binnen dit thema benoemen Tilburgers voorkeuren over waar ze het liefst zouden wonen. Er wordt weinig gedroomd of voorspeld over 2050, behalve binnen het onderwerp mobiliteit.

Waar is je huis (binnenstad, wijk, dorp, buiten Tilburg)?

Wanneer er gevraagd wordt waar hun huis staat in de toekomst, geven de meeste Tilburgers (30% van de bevroegden) aan in een woonwijk buiten het centrum van de stad te willen wonen. Mensen willen het gemak van de stad dichtbij, maar geen last van de drukte van de binnenstad. In een wijk is er meer ruimte en groen.

- 48: “In wijk in Tilburg, in een ruimte met veel groen, duurzaamheid en een veilige plek om te kunnen spelen. Het liefst zonder auto's.”
- 79: “In een wijk in Tilburg. Belangrijk vinden we dat er dan veel groen is. In het centrum gaat dat al goed, maar dat mag nog wel meer.”

Deze AI gegenereerde beelden werden gebruikt als gespreksstarter bij dit thema.

Anderen geven ook hun voorkeur aan een bepaald stadsdeel aan, waaronder Tilburg-Noord en de Reeshof. Wijkbewoners die bevroegd worden in hun eigen wijk, geven meermaals aan hier ook te willen blijven wonen.

Mensen die in het centrum / de binnenstad willen wonen (ongeveer 15% van de antwoorden), doen dit voor het bruisende van de stad. Degenen die buiten de stad Tilburg willen wonen (ongeveer 9%), doen dit voor de rust en ruimte van een dorp. Weinig mensen geven aan later niet in Tilburg te willen wonen. Een aantal mensen (ongeveer 7%) geeft aan in een buitenwijk van Tilburg te willen wonen.

- 1: “In Noord, in de Mozartflat, als het kan wil ik daar blijven wonen tot de dood.”
- 141: “Bij de binnenstad in de buurt, met juist wat gezelligheid en beweging in de straat.”
- 145: “In de stad: daar gebeurt wat om je heen, je kunt alles vinden wat je nodig hebt. Ook cultuur en de universiteit om in te werken.”
- 138: “Ver buiten Tilburg, uit de stad. Eventueel iets als een woonboerderij met veel dieren en tuin.”

Welke voorzieningen zijn belangrijk om dichtbij te hebben?

Tijdens de gesprekken over wat een prettige woonomgeving maakt, kwam het thema ‘groen’ vaak naar voren (in 36 van de 80 gesprekken). Het gaat hierbij niet alleen om de nabijheid van groen als voorziening, maar ook om de algehele beleving van de woonomgeving. Mensen geven aan dat groen positief bijdraagt aan een fijne woonomgeving. Ook wordt het belang van parken aangehaald in combinatie met hoogbouw.

- 53: “Het is belangrijk om veel groen in de woonomgeving te behouden. Dat scheelt veel in de temperatuur.”
- 147: “Groen is het toverwoord. Een groene woonomgeving en behoud van de volkstuinen: een plek van rust, biodiversiteit en gemeenschap. Bomen graag!”
- 202: “Omdat er meer mensen komen, die wonen in hoogbouw met beperkte buitenruimte, denk ik dat parken belangrijk zijn: groen, om elkaar te ontmoeten en te spelen. Groen dat hoogbouw verbindt.”

Naast groen, komt de behoefte aan winkels het meest uit de gesprekken (in 34 van de 80 gesprekken). Niet verrassend wordt er aangegeven dat het fijn is om dagelijkse voorzieningen zoals de supermarkt (ongeveer 14%) dichtbij te hebben. Daarnaast worden ook winkels in het algemeen aangehaald (ook ongeveer 14%). Met oog op de toekomst geven meerdere personen (19 van de 80) ook aan dat het fijn is om zorg in de buurt te hebben, bijvoorbeeld een gezondheidscentrum.

- 27: “Winkels voor dagelijkse boodschappen”
- 110: “Ik zou graag voorzieningen zoals winkels en horeca in de buurt willen. Er hoeft niet veel in de buurt, maar wel dat je wel precies dichtbij hebt wat nodig is.”

Hoe verplaats je jezelf?

De meeste mensen geven aan het liefst zich per fiets te verplaatsen in de stad. Mensen gaan graag op de fiets naar hun werk. Voor dingen dichtbij huis gaan mensen ook graag te voet.

- 126: “Zo veel mogelijk op de fiets ... Werken in de buurt waar in woon: Ik wil op

de fiets naar werk.”

- 149: “Te voet of met de fiets. En heel af en toe de auto als het niet anders kan.”

Een flink aantal mensen (31 van de 71) gaf aan graag met het OV te willen reizen. Toch is er een kanttekening: een derde vindt dat het OV beter georganiseerd en toegankelijker moet worden. Daarnaast wordt het OV als (te) duur ervaren. Maar het bleef niet alleen bij kritiek; er werden ook ideeën gedeeld om de mobiliteit in Tilburg te verbeteren. Een voorbeeld hiervan is het voorstel voor een transferium.

- 66: “Ik ga nu met de fiets of de auto. Ik wil wel meer met het OV gaan maar dit is voor dagelijks gebruik duurder dan het gebruiken van een auto.”
- 130: “Een transferium zou voor Tilburg erg goed zijn, bijvoorbeeld bij het Laar. Is nu een groot terrein dat goed gebruikt kan worden.”
- 201: “Durf te denken vanuit de fietser en de OV-reiziger en daarmee niet impliciet nog steeds denken vanuit de automobilist.”

Er werd ook benadrukt dat de auto nog niet helemaal te missen is. Meerdere mensen geven aan dat ze voor langere afstanden toch nog steeds de auto gebruiken. Daarnaast wordt de auto vaak gepakt voor het gemak of wanneer er simpelweg geen andere optie is. Daarnaast zijn er gemengde geluiden over de auto in de stad, de een pleit voor een autoluwe stad, van de ander mogen ze nog wel blijven.

- 108: “Een woonomgeving van waaruit je je kunt verplaatsen: dat vraagt om een betaalbare en gemakkelijke oplossing. Dat kan soms een fiets zijn, maar een auto blijft een onmisbare oplossing.”
- 115: “Zelf pak ik graag de auto naar werk om tijd te besparen. Ik heb een hekel aan het ov omdat ik dan zo steeds op de tijd moet letten en de fiets duurt te lang.”
- 140: “De auto moet absoluut de stad uit. Die moet ver weg. We moeten ons duurzamer verplaatsen met bijvoorbeeld met het OV.”
- 141: “De auto mag gewoon in het centrum blijven. Maar, ik vind wel dat er een betere bereikbaarheid kan komen met het OV. Dus zeker de bus mag verbeterd worden.”

Verbinding in de woonomgeving

Wanneer mensen praten over hun woonomgeving, hebben ze het ook vaak over verbinding met elkaar. Dit heeft ook deels overlap met het onderwerp samenleven. Ruimte om elkaar te ontmoeten en de mogelijkheid om je omgeving samen vorm te geven wordt belangrijk gevonden.

- 47: “In een woonomgeving met veel hoogbouw vind ik het moeilijk om ‘samen’ te leven, dat is toch veel anoniemer, iedereen massaal achter een eigen deur. Dan voel ik me klein.”
- 48: “Voor mij zijn speelmogelijkheden voor de kids het meest belangrijk, dus een buitenruimte om te spelen is overal nodig. Dat zorgt ook voor ontmoeting tussen volwassenen.”
- 92: “Het is geen voorziening, maar sociale controle is wel nodig. Bijvoorbeeld, we hebben ... al even niet gezien, wat is er aan de hand? Vroeger hadden we een blokhoofd, daar kon je heen als er iets was in de wijk, daar moeten we weer terug naartoe.”
- 144: “In 2050 leven we in een op liefde gebaseerd systeem waarin we zorgen voor elkaar.”

WERKEN

“ik denk dat mensen meer flexibel gaan werken”

“weinig reizen is beter voor het milieu”

“veel creativiteit past bij Tilburg”

“hopelijk is het wel meer geautomatiseerd om het werk fysiek minder zwaar te maken”

Waar werk je in 2050? En bestaat je huidige baan dan nog? We proberen de visie van de Tilburgers te achterhalen op werken in de toekomst.

Veel mensen zien meer hybride en flexibel werken in de toekomst voor zich. Daarnaast voorspelt het merendeel van de mensen dat technologie een grotere rol zal gaan spelen. Hoe dat eruit zou kunnen zien, is lastig in te beelden.

Wel is iedereen van mening dat technologie niet alles kan vervangen, en dat mensenwerk nog steeds belangrijk is in 2050. Er zijn maar weinig mensen die dromen hebben over de toekomst van werken.

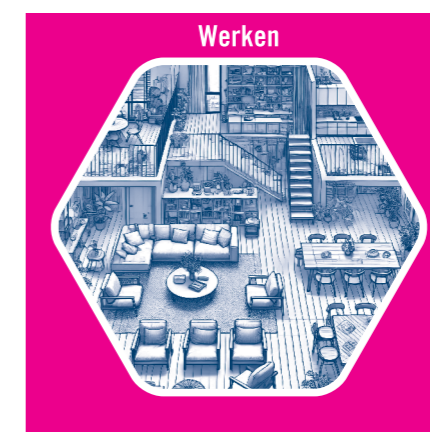
Waar werk je in 2050? En is dat in Tilburg?

Veel mensen die we spreken zijn in 2050 met pensioen en vinden het lastig hierover mee te denken. Wanneer mensen wel met ons fantaseren over waar zij werken in de toekomst, komen de ideeën over flexibel en hybride werken het meest naar boven. In de toekomst wordt verwacht dat er bij steeds meer banen werknemers zelf hun werk kunnen indelen en dit vaker vanuit een kantoor-thuiswerkregeling doen.

- 20: “Ik ben dan met pensioen, maar ik denk dat mensen meer flexibel gaan werken.”
- 35: “Het liefste kan ik zelf mijn dag in delen, dan werk ik door heel het land.”
- 170: “Zowel thuis als op kantoor. In flexibele setting.”

De afstand naar werk toe wordt ook aangegeven als een belangrijke factor. Woon-werk verkeer houdt men het liefst beperkt zodat men kan reizen met de fiets, dat is beter voor het milieu.

Deze AI gegenereerde beelden werden gebruikt als gespreksstarter bij dit thema.

- 4: “Thuis werken of dichtbij huis. Het liefst een combi van thuiswerken en toch ergens samenkomen. Weinig reizen is beter voor het milieu.”
- 23: “Forenzen en als sardientjes in een blik van A naar B vind ik niks. Ik zie voor me dat iedereen zo dicht mogelijk bij het werk woont. Is ook goed voor de footprint die we achterlaten.”

Bestaat je huidige baan dan nog?

Het merendeel van de mensen verwacht wel dat hun baan over 25 jaar nog bestaat, alhoewel deze er wel anders kan gaan uitzien. Er wordt verwacht dat AI en automatisering een grotere rol gaan spelen in de toekomst. De een ziet dit als een positieve ontwikkeling, de ander bekijkt het met meer argwaan.

- 20: “Ik ben vakman van beroep, timmerman, dus ja. Hopelijk is het wel meer geautomatiseerd om het fysiek minder zwaar te maken.”
- 157: “Ik denk eerlijk gezegd dat robots/AI onze banen zullen overnemen.”

Daarnaast verwachten mensen bij de banen waarin sociaal contact een belangrijke rol speelt, niet vervangen zullen/kunnen worden. Denk hierbij aan banen in de zorg en in het onderwijs.

- 152: “Ik heb altijd in de zorg gewerkt. Techniek zal een deel van de taken kunnen ondersteunen, maar het menselijke contact blijft nodig. Dat kan een robot of computer niet overnemen.”
- 192: “Leerkracht zijn en dingen aanleren blijft wel echt mensenwerk, dus ik ga er van uit van wel.”

Een aantal mensen verwacht ook dat juist de praktische banen en vakmensen van belang blijven.

- 25: “Praktijkbanen en zorg en vakmensen blijven altijd nodig.”

Welke sector / bedrijvigheid past bij Tilburg?

Tilburg is divers en dat is terug te zien in de verschillende antwoorden als we vragen welke sector bij Tilburg past. Het meest terugkerende antwoord is de creatieve en culturele sector.

- 156: “Tilburg is divers, en dat moet zo blijven. Tilburg heeft ook een sterke creatieve sector die geïnvesteerd mag worden.”
- 90: “Met de handen werken. Tilburg is van vroeger uit een fabrieksstad. Nu heb je wel ook veel studenten die hierheen komen, maar die vertrekken na hun studie ook weer.”

Daarnaast wordt een aantal keer de kleinschalige bedrijven/ondernemers aangehaald.

- 13: “Kleinschalige bedrijven en vooral heel veel creativiteit. Ondernemers die blijven vernieuwen.”
- 21: “De kleine ondernemingen die nauw met elkaar verbonden zijn.”

LEREN

“omgaan met AI gaat belangrijker worden”

“het ontwikkelen van sociale vaardigheden”

“samen leren is belangrijk”

“niet te veel digitalisering in het onderwijs”

Welke vaardigheden zijn belangrijk in de toekomst? En hoe zou je die willen leren? Wat verwacht de Tilburger belangrijk te vinden in de toekomst op het gebied van leren?

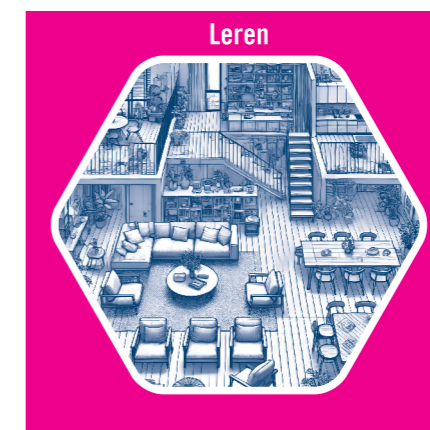
Wat opvalt is dat er bij belangrijke vaardigheden een verdeling ontstaat tussen het belang van technologie en dat van sociale vaardigheden. Het aanleren van deze vaardigheden heeft volgens de meesten voornamelijk betrekking op de jongere generatie. Waar men het over het algemeen wel over eens is, is dat samen leren de beste manier is om kennis over te dragen. Deze technische vaardigheden berusten vaak op een voorspelling van wat in de toekomst van belang is; de sociale vaardigheden eerder een droom: dit moeten we niet kwijtraken.

Welke vaardigheden zijn belangrijk voor de toekomst?

Technologische en sociale vaardigheden worden het meest genoemd. Waar de een de focus legt op vaardigheden gebaseerd op nieuwe technologie, kijkt de ander vooral naar persoonlijk contact en sociale vaardigheden zoals samenwerken en communicatie. Het lijkt erop dat men een trend ziet in digitalisering, waarbij de sociale vaardigheden niet vergeten moeten worden.

- 18: “Samen leren is belangrijk, je gaat geen informatie krijgen van een robot. Je moet samen ideeën kunnen uitwisselen om te leren.”
- 91: “Omgaan met AI gaat belangrijker worden. Ook het onderscheid kunnen maken wat echt is en wat niet. We moeten er voor kunnen zorgen dat we dingen feitelijk kunnen blijven overbrengen.”

Deze AI gegenereerde beelden werden gebruikt als gespreksstarter bij dit thema.

- 149: “Sociale vaardigheden zijn belangrijk. Het huidige onderwijs is sterk gericht op individuele ontwikkeling. ... Het sociale contact is juist heel belangrijk en daar is steeds minder aandacht voor in het huidige onderwijs.”

Enkelen noemen juist ook de vaardigheden van vakmanschap en handwerk. De dingen die juist niet met techniek kunnen worden gedaan.

- 39: “Met mijn handen werken. Leren om goed meubels en huizen te kunnen bouwen.”
- 104: “Echte ambachten, dingen die robots niet kunnen.”

Hoe wil je dat leren en doe je dat in Tilburg?

Bij het nadenken over leren vinden veel mensen het lastig om dit los te koppelen van hun eigen (leer)situatie. Men reflecteert en ziet dat er nu al veel veranderd is.

- 93: “Wij hebben het zelf geleerd door werk en zijn door schade en schande wijs geworden. Niet alles is toegankelijk. De jeugd kan dat op school leren.”
- 192: “Niet zo zeer voor mij, maar meer de jongere generatie. [Leren] moet komen vanuit alles: je school, de samenleving, je familie en gezin. Daarbij zijn je school en je gezin wel de belangrijkste factoren.”

Waar het gros het over eens is, is dat leren het beste samen gaat: leren in een groep en leren van elkaar.

- 10: “Samen met anderen leren. Zo kan je ideeën van elkaar combineren en leer je van de ander.
- 22: “Van elkaar leren, door elkaar leren en over elkaar leren. Echter vrees voor meer digitalisering en individualisering.”

Wat voor onderwijs past bij Tilburg?

Onderwijs in Tilburg kwam niet vaak ter sprake tijdens de straatgesprekken. 15 mensen hebben deze vraag aangesneden. De antwoorden liepen daarbij uiteen, het onderwijsaanbod in Tilburg lijkt dan ook behoorlijk divers te zijn.

- 13: “Economie en rechten, maar ook handwerk. We moeten doen waar we goed in zijn.”
- 156: “De diversiteit in onderwijsinstellingen hoort bij de diversiteit van Tilburg. Niet zoals in Delft of Eindhoven, die heel technisch zijn.”
- 152: “Mooi dat in Tilburg de seniorenacademie (HOVO) is gehuisvest voor heel Brabant. Interessant aanbod dat naar de toekomst toe moet blijven.”

GEZONDHEID

“de gemeente kan inzetten op preventieve gezondheid”

“de buitenruimte inrichten om te bewegen”

“gezond leven is duur”

“in de zorg moet het meer ‘samen’: op elkaar letten, voor elkaar zorgen”

Hoe zou gezond leven eruitzien in 2050? Zorgen we dan meer voor elkaar, of worden we verzorgd door high-tech robots? En hoe kunnen we inzetten op preventieve gezondheid?

Wat opvalt in de gesprekken over gezondheid, is dat - in tegenstelling tot veel andere thema's - mensen een heel duidelijk beeld hebben van de rol die de overheid / gemeente kan spelen in het faciliteren van een gezond leven. Voorspellingen in dit thema richten zich vooral op het (toekomstige) tekort aan zorgmedewerkers. Mensen dromen over meer preventieve gezondheid en zorgen voor elkaar.

Wat is volgens jou 'gezond leven'?

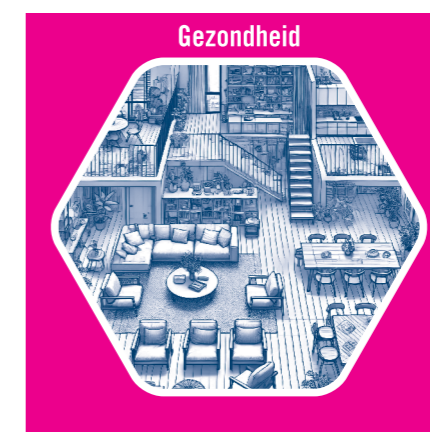
Als eerste antwoord op deze vraag noemen bijna alle mensen: gezond eten, sport en beweging. Ook buiten zijn en zorg dragen voor je naasten worden genoemd als factoren die bijdragen aan een gezond leven.

- 40: “Gezond leven is niet makkelijk. Gezonde dingen zijn duur, zeker met een uitkering is het te duur om gezond te leven.”
- 71: “Gezond leven is dat je tevreden mag zijn met wie je bent en hoe je bent.”

Met een blik op de toekomst voorspellen bewoners dat het tekort aan zorgpersoneel alleen maar zal groeien. Zorg dragen voor elkaar wordt hier veel genoemd als manier om de professionele zorg te ontlasten.

- 104: “Ik vind het belangrijk dat mensen lekker in hun vel zitten en zich niet eenzaam voelen. Het helpt als je je van betekenis voelt, en je je kwaliteiten en talenten kunt gebruiken. Betekenisvol (vrijwilligers)werk vind ik belangrijk voor

Deze AI gegenereerde beelden werden gebruikt als gespreksstarter bij dit thema.

mijn gezondheid.”

- 47: “In de zorg moet het ook meer ‘samen’: op elkaar letten, en voor elkaar zorgen.”
- 80: “Ik vind preventie belangrijk: veel sporten, ook in de buitenruimte. Ik ben nu ook in groepsverband aan het joggen hier in de Reeshof. Maar ik vind het belangrijk dat de zorg ook laagdrempelig toegankelijk blijft: een mix van elkaar ondersteunen, goed voor jezelf zorgen, en professionele zorg als gewenst/nodig.”

Opvallend is dat de gesprekken ook vaak in de richting van het inzetten van technologie (vaak ‘robots’ genoemd) in de zorg. In bijna alle gesprekken waar deze technologische ontwikkeling naar voren komt, wordt deze als onvermijdelijk gezien om de druk op de zorg te verlichten. Men maakt wel de kanttekening dat het persoonlijke contact met zorgmedewerkers niet volledig verloren moet gaan; het lijkt erop dat ze technologie als ondersteunende / aanvullende factor zien.

- 1: “Het toepassen van techniek in de zorg is niet te voorkomen. Er zijn gewoon niet genoeg mensen om dit te kunnen doen. Het inzetten is niet leuk voor de patiënt, maar wel noodzakelijk.”

Wat is volgens jou ‘duurzaam leven’?

Over deze vraag zijn maar weinig gesprekken gevoerd. De enkele antwoorden hierop gaan voornamelijk over biologisch eten en over moestuinen onderhouden met elkaar.

- 22: “Eten van een kleinschalige boer dat biologisch en dynamisch is. Tevens duurzame wijken die zelfvoorzienend zijn.”

Welke rol speelt de gemeente Tilburg in het thema gezondheid?

Zoals eerder genoemd hebben bewoners opvallend veel ideeën over de rol van de Gemeente in dit onderwerp. Mensen zien voor de gemeente 3 belangrijke peilers.

Ten eerste zien bewoners een rol voor de Gemeente in preventieve gezondheid, bijvoorbeeld door in te zetten op informeren over gezond leven.

- 16: “De gemeente kan hierin een rol spelen door ongezonde dingen minder op de voorgrond te plaatsen, bijvoorbeeld minder oliebollen kramen in de openbare ruimte toelaten. Daarnaast kunnen ze meer preventief werken op roken en alcohol.”

Ten tweede zou de Gemeente zich in kunnen zetten om de betaalbaarheid van een gezonde leefstijl te waarborgen door te zorgen dat gezond eten, sport en zorg toegankelijk blijft.

- 59: “De gemeente moet mensen hun huis uit krijgen, dit kan door meer natuur of activiteiten. Mensen zijn in 2050 sterker dan ooit verbonden aan het internet en doen voornamelijk dingen via VR. Hoeven hun huis niet meer uit om de wereld te kunnen ontdekken.”
- 89: “Ik vind het belangrijk dat er sportfaciliteiten zijn waar ook kinderen met een rugzakje kunnen sporten, zoals kinderen met autisme. Dat is er in Tilburg niet meer, en dat vind ik een gemis.”

Tot slot is er volgens de mensen een rol voor de Gemeente in het inrichten van de buitenruimte om sporten en buitenspelen te faciliteren.

- 23: “Meer sport op plekken zoals Spoorpark en het Leijpark, Ring Noord. Op die manier voorkóm je dat je bij de huisarts terecht komt.”
- 115: “Dus sociale cohesie creëren waardoor burens elkaar ondersteunen en stimuleren om (samen) te sporten. Ooit was ik ergens waar ze af en toe op zondag de straat dicht gooien voor auto’s en een buitenspeeldag hebben. Zulke initiatieven zijn leuk.”
- 139: “Gezond eten goedkoper maken en sporten ook goedkoper maken. Dus misschien meer mogelijkheden bieden aan mensen die minder geld hebben.”

SAMEN LEVEN

“ik hoop dat we in de toekomst meer collectief zijn, maar ben bang voor individualisering”

“Sporten en muziek zorgt voor verbroedering”

“het is belangrijk om elkaar in de gaten te houden”

“ik verwacht in de toekomst alleen zorg van artsen”

Wat is samen leven eigenlijk, hoe ziet dat eruit? Alle onderwerpen die in dit onderzoek behandeld worden hebben hiermee een link en dragen eraan bij. In dit thema bevragen we de bewoners direct op dit abstracte onderwerp: hoe gaan we in de toekomst met elkaar om?

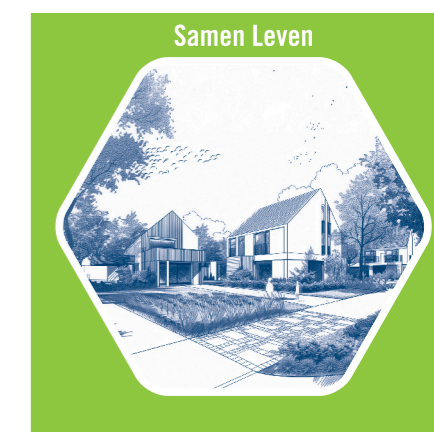
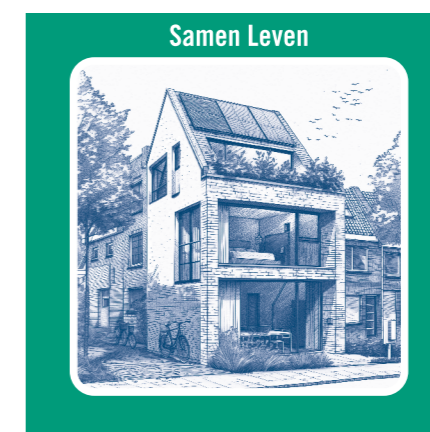
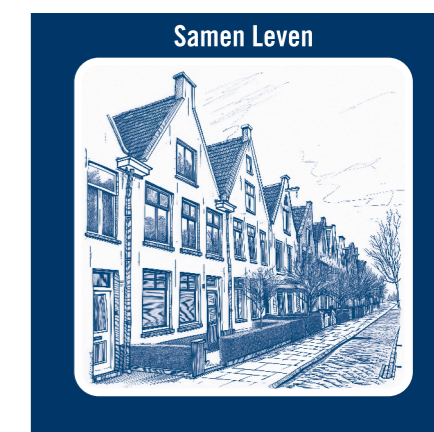
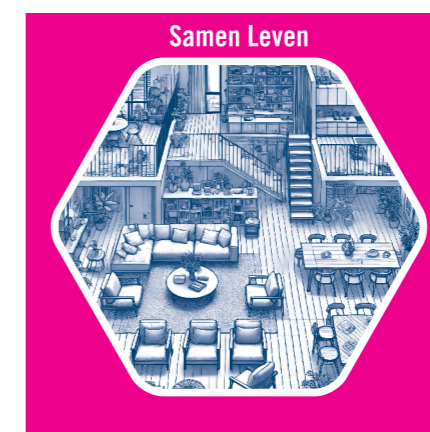
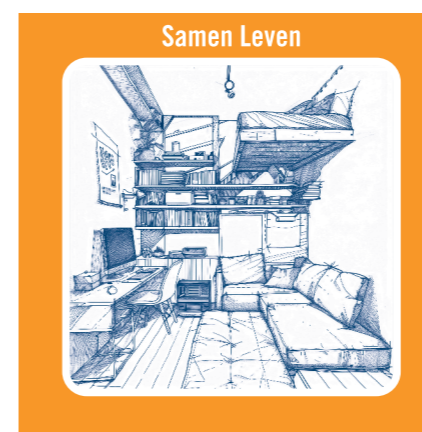
In het onderwerp samen leven zien we ook het meest duidelijke onderscheid tussen toekomst voorspellingen en toekomst dromen: hoe denk je dat het zal gaan, en hoe hoop je dat het zal gaan in 2050?

Denk je in de toekomst voor naasten te zorgen, of: van wie verwacht je zorg?

Veel mensen verwachten in de toekomst informele zorg te verlenen of te ontvangen, naast het verlichten van de druk op de zorg is dit vaak ook gericht op het verminderen van eenzaamheid. Een enkeling denkt alleen zorg te krijgen van professionals of robots. Vooral ouderen denken dat ze elkaar meer op zullen zoeken om hulp aan elkaar te verlenen.

- 1: “In de Mozartflat houden we elkaar een beetje in de gaten. Als we iemand even niet hebben gezien, gaan we even een kijkje nemen. En als iemand even hulp nodig heeft dan helpen we elkaar. Het is belangrijk dat dit naar de toekomst toe behouden blijft.”
- 16: “Ik vrees dat meer kennissen voor mij zullen moeten gaan zorgen, door de uitholling van de zorg, ook in de toekomst.”
- 18: “Zorg verwacht ik in de toekomst alleen van mijzelf en artsen.”
- 25: “Ik zou graag zorg geven aan mijn ouders in 2050. Terug naar vroeger: zorgen voor elkaar. Net als in andere landen ook gebeurt. Ik vind de gewone zorg voor bijv ouderen matig en zou dat graag beter doen.”

Deze AI gegenereerde beelden werden gebruikt als gespreksstarter bij dit thema.

Draait de samenleving in 2050 meer om het individu of het collectief?

In deze vraag zit een hele duidelijke verdeling tussen de 'hoop' en de 'verwachting' voor de toekomst. Zo ongeveer alle mensen hopen dat de samenleving in de toekomst meer om het collectief draait, maar men is bang dat het juist meer om het individu zal draaien.

- 16: "Ik denk dat het meer om het individu zal gaan, maar dat zou eigenlijk andersom moeten zijn. 'We doen het samen.'"
- 20: "Het individu, ik zie mensen niet snel elkaar opzoeken vooral niet buiten hun eigen bubbel. We moeten wel meer ruimte maken voor ondersteuning van mensen die het zelf niet redden, dat moet wel als collectief."
- 59: "Meer om het individu. Mensen zien het niet van belang om de deur uit te gaan en andere te helpen."
- 65: "Ik ben bang dat het om het individu draait maar de hoop ligt toch dat we dan een groot collectief zijn zoals je nu met het EK ziet. Sporten en muziek zorgt voor een meer verbroederende samenleving."
- 143: "Collectief. We moeten elkaars culturen leren kennen en voor elkaar zorgen. Dit kan bijvoorbeeld door voor elkaar te koken en met elkaar in gesprek te gaan in gezamenlijke ruimtes, een soort buurt restaurant. Ook moeten asielzoekers meer verspreid worden en tussen anderen wonen zo met elkaar verbonden te worden."

Doe je in 2050 vrijwilligerswerk? Wat dan?

Het onderwerp vrijwilligerswerk is weinig aan bod gekomen. De mensen die hierover spreken, zeggen in 2050 waarschijnlijk mantelzorg te zijn. Een enkeling is nu actief in het verenigingsleven en verwacht dat in de toekomst nog steeds te doen.

- 65: "Ja maar ik denk niet dat iedereen dit uit zichzelf gaat doen. Op het moment dat we het hebben over vrijwilligers werk in de zorg kan je er bijvoorbeeld een korting op zorgverzekering ofzo tegenover zetten. Het is dan theoretisch gezien geen vrijwilligerswerk meer maar het mag wel een beloning krijgen, buiten voldoening om."
- 135: "Doe ik nu al bij de zonnebloem. Maar denk niet dat meer mensen het gaan doen omdat je er niks voor krijgt."

VRIJE TIJD

“in de toekomst heb ik meer vrije tijd, robots doen dan een deel van mijn werk”

“de Lochal is een fijne plek”

“meer ruimtes en mogelijkheden voor creativiteit”

“feest vieren met elkaar”

Binnen het onderwerp ‘vrije tijd’ zijn we benieuwd naar hoe mensen denken dat ze zich in de toekomst vermaken. Verandert de dagindeling richting 2050? Wat doe je over 26 jaar in je vrije tijd? En gebeurt dat in Tilburg?

Het valt op dat geïnterviewden het lastig vinden om te voorspellen hoe hun vrijetijdsbesteding in de toekomst zal veranderen, en het nog lastiger vinden om te dromen over hoe vrije tijd eruit zou *kunnen* zien in de toekomst.

Hoe is je dag ingedeeld in 2050?

Binnen het idee van dagindeling wordt vooral gesproken over de balans tussen werken en vrije tijd. De mensen die hier een opmerking over maken, geven veelal aan dat ze in de toekomst waarschijnlijk meer vrije tijd zullen hebben. Dit idee wordt door verschillende deelnemers onderbouwd met twee gedachtestromen. Een groep verwacht in 2050 met pensioen te zijn, en daardoor meer vrije tijd te hebben. Anderen redeneren dat ze door robots en automatisering minder hoeven te gaan werken.

- 59: “We krijgen steeds meer vrije tijd. Deze vrije tijd gaan we gebruiken door met VR de wereld te ontdekken. We gaan minder reizen omdat we het huis niet meer uit hoeven om dingen te zien. We gaan minder werken door de digitalisering.”
- 65: “We gaan steeds minder werken doordat robotisering een groot deel van onze arbeid overneemt, hierdoor komt er meer tijd voor sociaal contact, leuke dingen en bewegen.”

Deze AI gegenereerde beelden werden gebruikt als gespreksstarter bij dit thema.

Wat doe je in je vrije tijd in 2050? En doe je dat in Tilburg?

Veelgenoemde activiteiten voor het besteden van vrije tijd gaan over recreëren in de buitenlucht, evenementen, musea en winkelen. Voor het buiten recreëren wordt het Spoorpark genoemd als goed voorbeeld.

Tilburgers geven aan dat er in de stad altijd wel iets te doen is, er worden veel activiteiten georganiseerd – maar geven aan dat de betaalbaarheid van evenementen gewaarborgd moet blijven in de toekomst om het toegankelijk te houden voor een breed publiek.

Een aantal personen geeft aan dat ze graag zouden zien dat het vrijetijdsaanbod meer verspreid wordt over de stad, onder hen heerst het idee dat dit aanbod te veel geconcentreerd is in het centrum.

Over of ze hun vrije tijd in 2050 in Tilburg besteden, is bijna niet gesproken.

- 11: “Evenementen moeten toegankelijk zijn voor iedereen en dus ook gratis”
- 28: “Ga niet alleen voor standaard winkels in het winkelaanbod. Dan ontstijg je de middelmaat niet. Zorg ervoor dat ook meer bijzondere winkels zich vestigen in de stad.”
- 143: “Ook vind ik dat er meer ruimtes en mogelijkheden moeten komen waar mensen hobby’s kunnen uitoefenen. Meer creatieve hobby’s zoals dingen bouwen of aan scooter sleutelen. Ook voor jongeren belangrijk om dingen te kunnen ontdekken en niet gelijk als hangjeugd aan gezien te worden.”

Wat is er bijzonder aan vrije tijd in Tilburg?

Mensen noemen wederom dat er in Tilburg altijd wel iets te doen is. In relatie tot Tilburg worden kunst, cultuur en musea (specifiek Textielmuseum en De Pont) vaak genoemd. Daarnaast wordt de Tilburgse Kermis regelmatig aangehaald.

Tilburgers zijn trots op de Lochal en vinden dit een fijne plek om te verblijven. Dit soort plekken zouden er volgens sommigen wel meer mogen komen: plekken om vrijblijvend binnen te zijn, zonder verplichting tot consumptie of iets dergelijks. De Lochal is volgens hen toegankelijker dan bijvoorbeeld een buurthuis.

- 164: “De sfeer in de Lochal is geweldig: gezellig en je kunt er mooi lunchen, lezen en werken.”
- 28: “Koester de mooie musea zoals De Pont en het Textielmuseum.”
- 197: “Willem-II, carnaval en de Piushaven: feest vieren met elkaar.”

TYPISCH TILBURG

“eigenwijs en creatief”

“altijd wat te doen”

“de kermis”

“meer groen in de stad”

Wat is de Tilburgse identiteit waar we ook in de toekomst aan vast moeten houden? Wat kunnen we doen om deze te versterken?

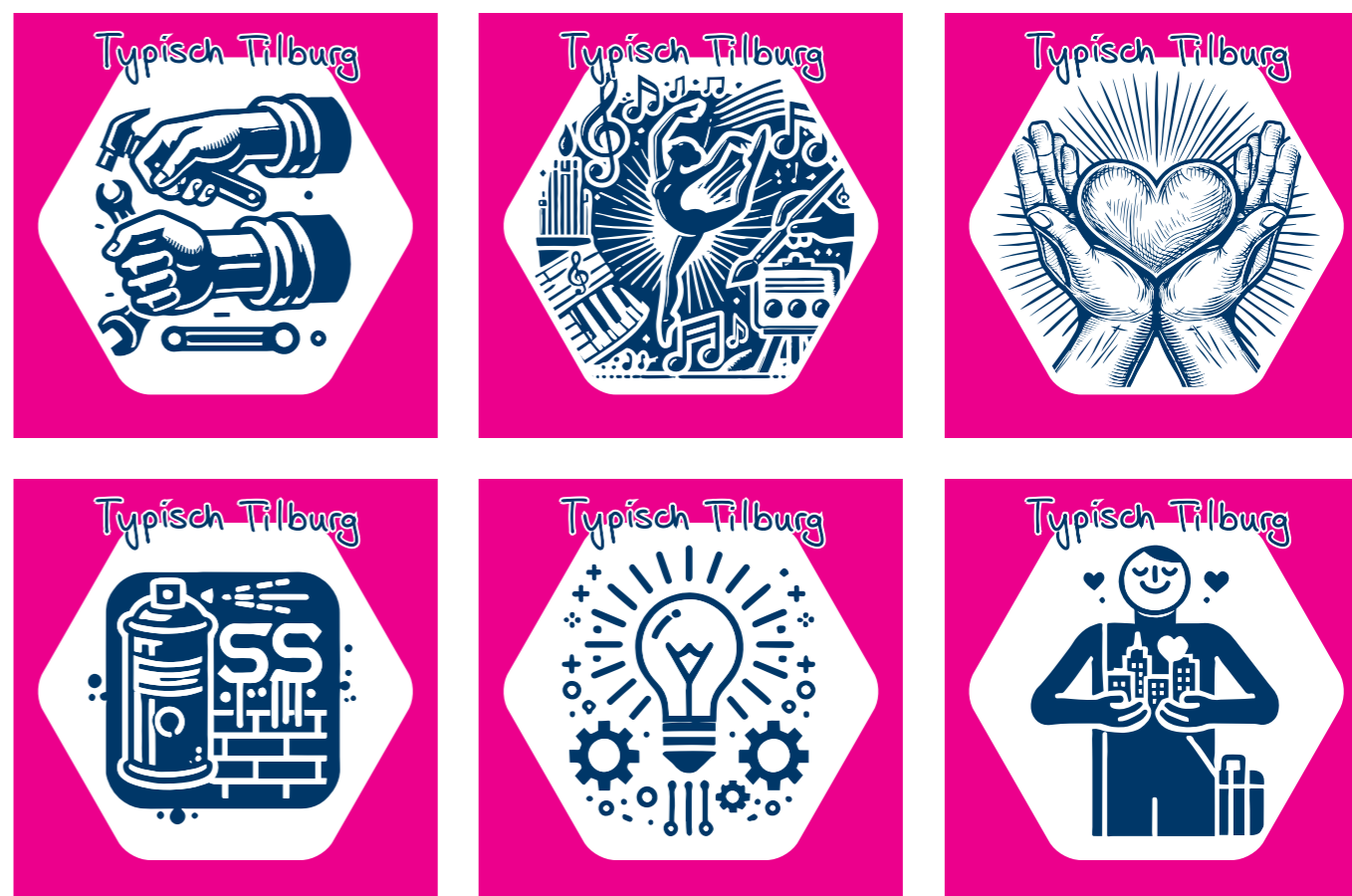
Bij dit onderwerp is er een hele duidelijke trend in de gekozen zijden van de kubussen: ‘gastvrij’ en ‘creatief’ vertegenwoordigen gezamenlijk bijna de helft van de keuzes.

De reacties van bewoners op dit onderwerp zijn vaker kreten dan verhalen. Om deze reden is er onder iedere deelvraag een opsomming van de meest genoemde opmerkingen te zien, met een korte beschrijving erbij.

Waar denk je aan als je aan Tilburg denkt?

1. Creativiteit
 2. Kermis en carnaval
 3. Vrolijk / gezelligheid
 4. Rustige stad
 5. Studentenstad
- 23: “Eigenwijs en creatief. Niet mainstream. Ik ben trots op Tilburg, ondanks zijn lelijkheid de schôönste stad van ‘t laand.”
 - 152: “De Tilburger! De Tilburger heeft geen kapsones, is eerlijk en recht voor de raap. Dit is ongeacht opleiding of inkomen.”
 - 178: “Ik denk aan innovatie, maar wel in de positieve zin. Tilburg heeft drang om te vergroenen. Ik heb het idee dat juist alles wat ruimer opgezet wordt in plaats van krapper.”

Deze AI gegenereerde beelden werden gebruikt als gespreksstarter bij dit thema.

Waar ben je trots op in Tilburg?

1. Reuring: veel activiteiten en evenementen
2. Creativiteit en cultuur
3. De kermis
4. De mensen
5. Spoorzone, Spoorpark, Lochal, Piushaven

- 36: “Ik word steeds trotser op Tilburg. Er komt meer ruimte om samen te komen.”
- 49: “Creativiteit, 013, Schouwburg, Hall of Fame: veel plekken waar de creativiteit er vanaf spat. Houd dat vast, want daardoor bruist het.”
- 77: “Gaat de goede kant op de laatste paar jaar, mede dankzij de coördinerende rol van de gemeente. Hou dit vast.”
- 157: “Het is een weerbare stad, met veel energie om door te pakken, ik ben trots op hoe de stad zich ontwikkelt; Tilburg is een jonge stad: creatief en ondernemend.”

Wat kan er nog beter aan Tilburg?

1. Meer groen in de stad
 2. Meer sport faciliteiten
 3. Verschillende groepen mengen / meer omzien naar elkaar
 4. Meer plek voor kunst en cultuur
- 152: “De toegankelijkheid van de mooie ‘attracties’ in Tilburg zodat iedere Tilburger er van kan genieten. Bijv. waarom zet De Pont of het Textielmuseum de deur niet 1 of 2 keer per jaar gratis open voor iedereen?”
 - 164: “Woningbouw voor ouderen. zodat die doorschuiven en er meer ruimte vrijkomt voor gezinnen, want ouderen hebben minder ruimte nodig.”
 - 169: “Meer expositieruimte voor kunstenaars waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en inspireren of een groot terrein speciaal voor festivals.”
 - 70: “Tilburg mag best nog wat trotser worden, niet alleen dat ‘doe maar normaal, dan doe je al gek genoeg.’”

TEN SLOTTE

Zo veel mensen zo veel wensen. We hebben in dit verslag geprobeerd een zo compleet mogelijk beeld te schetsen van wat er is opgehaald. Voor de volledigheid zijn alle gespreksverslagen bijgevoegd als bijlage, deze bevatten de volledige rijkheid van informatie en context.

Take-aways

Per thema volgt hieronder een opsomming van punten die door veel Tilburgers genoemd worden. Dit kan als leidraad dienen voor onderwerpen waar in de visie Tilburg 2050 aandacht aan besteed moet worden.

Wonen

- Veel mensen voorspellen dat hoogbouw noodzakelijk is voor het huisvesten van mensen in de toekomst, maar nagenoeg niemand geeft aan dat ze zelf (vrijwillig) in hoogbouw willen wonen. De meeste mensen dromen voor zichzelf van een grondgebonden woning met eigen tuin in een groene omgeving.
- Belangrijk om aandacht te hebben voor betaalbaarheid van woningen en motiveren van doorstroming van ouderen naar seniorenwoningen.
- Het is belangrijk om aandacht te hebben voor de sociale woonomgeving.
- Er is een onderscheid te maken in welke voorzieningen mensen bereid zijn om te delen: (moes)tuin populairder dan keuken. Gedeelde voorzieningen kunnen gemeenschapsgevoel versterken en effectief gebruik van de beschikbare ruimte in de hand werken.

Woonomgeving

- De grootste groep mensen (30% van de bevroegden) woont het liefste in een woonwijk buiten het centrum: het gemak van de stad dichtbij, maar geen last van de drukte van de binnenstad. Meer ruimte voor groen.
- Voorzieningen om dichtbij te hebben voor een prettige woonomgeving zijn: groen, supermarkt, andere winkels, zorg.
- Mensen verplaatsen zich het liefste op de fiets. OV krijgt veel kritiek op betaalbaarheid en gemak. De auto kan volgens velen nog niet weg.
- Veelgenoemd belang in de woonomgeving is verbinding met elkaar: ruimte om elkaar te ontmoeten en de mogelijkheid om je omgeving samen vorm te geven.

Werken

- Mensen verwachten in de toekomst meer hybride en flexibel te kunnen werken.
- In het werk wordt een grote rol voor AI en automatisering verwacht. De meningen zijn verdeeld over of dit een positieve ontwikkeling is.
- Mensen blijven in de toekomst ‘mensenwerk’ belangrijk vinden.
- De creatieve industrie / culturele sector wordt het meest genoemd als sector die bij Tilburg past.

BIJLAGE: RUWE DATA

Leren

- In belangrijke vaardigheden voor de toekomst van het onderwijs is een duidelijke verdeling: het belang om technische vaardigheden bij te brengen, en het belang om juist te focussen op sociale vaardigheden.
- Mensen zijn het erover eens dat samen leren de beste manier is om kennis over te dragen.
- Tilburg lijkt geen sterke 'onderwijsidentiteit' te hebben: antwoorden over het onderwijsaanbod zijn schaars en behoorlijk divers.

Gezondheid

- Het inzetten van technologie ('robots') wordt veel genoemd en als onvermijdelijk gezien om de druk op de zorg te verlichten, maar dit moet niet ten koste gaan van menselijk contact.
- Zorg dragen voor elkaar wordt ook genoemd als manier om de professionele zorg te ontlasten.
- Mensen zien een duidelijke rol voor de gemeente in het thema gezondheid. Dit kunnen drie verschillende rollen zijn.
 - Rol van de gemeente: preventieve gezondheid, informeren over gezond leven
 - Rol van de gemeente: betaalbaarheid van een gezonde leefstijl waarborgen, gezond eten, sport en zorg toegankelijk houden.
 - Rol van de gemeente: het inrichten van de buitenruimte om sporten en buitenspelen te faciliteren.

Samen leven

- Een heel duidelijk onderscheid tussen een angstige voorspelling dat de samenleving in de toekomst meer zal individualiseren, maar een droom dat we juist meer collectief gaan leven.
- Veel mensen verwachten in de toekomst informele zorg te verlenen of ontvangen. Dit is ook vaak gericht op het verminderen van eenzaamheid.

Vrije Tijd

- Veel mensen denken in de toekomst meer vrije tijd te hebben, enerzijds door pensioen, anderzijds door minder werk vanwege robots en automatisering.
- Volgens Tilburgers is er in de stad altijd iets te doen in je vrije tijd. Veelgenoemde voorbeelden: kunst, cultuur, musea, kermis.
- Een aandachtspunt is de betaalbaarheid van evenementen waarborgen.
- De Lochal wordt als goed voorbeeld aangehaald; er is behoefte aan meer van dit soort plekken waar men vrijblijvend binnen kan zijn.

Typisch Tilburg

Mensen denken aan:

1. Creativiteit
2. Kermis en carnaval
3. Vrolijk / gezelligheid
4. Rustige stad
5. Studentenstad

Mensen zijn trots op:

1. Reuring: veel activiteiten
2. Creativiteit en cultuur
3. De kermis
4. De mensen
5. Spoorzone, Spoorpark, Lochal, Piushaven

Dit kan er nog beter:

1. Meer groen in de stad
2. Meer sport faciliteiten
3. Verschillende groepen mengen / meer omzien naar elkaar
4. Meer plek voor kunst en cultuur